

*Załącznik do Uchwały Nr 248 / 2024
Zarządu Banku Spółdzielczego w Suwałkach
z dnia 23 maja 2024 r.*

*Załącznik do Uchwały Nr 57 / 2024
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego
w Suwałkach z dnia 23 maja 2024 r.*

**Zbiór informacji podlegających ujawnieniu w ramach
Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Suwałkach
według stanu na dzień 31.12.2023 r.**

Wprowadzenie

Raport „Zbiór informacji podlegających ujawnieniu w ramach Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Suwałkach według stanu na dzień 31.12.2023 r.”, zwany dalej „Raportem” został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012 z późn. zm., zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR”, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, z ustawą Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. a także Rekomendacjami wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc małą i niezłożoną instytucją zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 145 Rozporządzenia CRR oraz instytucją nienotowaną zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 148 Rozporządzenia CRR ujawnia w niniejszym raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR.

Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu, Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu, Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytuły II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zwanym dalej Rozporządzeniem 2021/637.

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku: Bank Spółdzielczy w Suwałkach;
- 2) Kod LEI Banku to: 259400UCK0UOQ5LF8X79;
- 3) Informacje zawarte w raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. (wg stanu na 31.12.2023 r.), zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2023 r.;
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości;
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej.

Zaprezentowane wartości wyrażone są w złotych polskich (PLN). Wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są po zaokrągleniu w tysiącach złotych, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku.

Ponadto zakres ujawnień przedstawiony w niniejszym opracowaniu został uzupełniony o informacje podlegające ujawnieniu wynikające z Rekomendacji M Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, Rekomendacji P Komisji

Nadzoru Finansowego dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków oraz Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach.

Raport został przygotowany zgodnie z „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Suwałkach”, zatwierdzoną przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku.

Raport został przygotowany przez Zespół zarządzania ryzykami i analiz i był przedmiotem weryfikacji przez Kierującego Komórką ds. zgodności.

I. Ogólne informacje o Banku

Bank Spółdzielczy w Suwałkach z siedzibą w Suwałkach przy ul. Utrata 4, został wpisany do Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000176287, REGON 000494410, NIP 844 000 56 61.

Bank Spółdzielczy w Suwałkach, to polski bank, funkcjonujący wyłącznie w oparciu o polski kapitał.

Bank Spółdzielczy w Suwałkach ma ponad 120 - letnią tradycję i działa od 1900 roku.

Aktualnym terenem działania Banku zgodnie ze statutem jest obszar całego kraju.

Oferta Banku jest skierowana do małych i średnich firm, rolników, klientów detalicznych, a także jednostek samorządu terytorialnego.

Bank w roku 2023 prowadził działalność za pośrednictwem placówek:

1. Centrala w Suwałkach ul. Utrata 4
2. Oddział w Suwałkach ul. Noniewicza 48
3. Oddział w Bakałarzewie ul. Rynek 14
4. Oddział w Jeleniewie ul. Słoneczna 1
5. Oddział w Krasnopolu ul. 1-go Maja 14
6. Oddział w Lipsku n/Biebrzą ul. Żłobikowskiego 4
7. Oddział w Puńsku przy ul. Mickiewicza 49

Bank Spółdzielczy w Suwałkach jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A.

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS od grudnia 2015 r.

II. Informacje ujawniane zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia CRR

EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

		a	b
		31.12.2023	31.12.2022
	Dostępne fundusze własne (kwoty)		
1	Kapitał podstawowy Tier I	31 574	28 599
2	Kapitał Tier I	31 574	28 599
3	Łączny kapitał	31 574	28 599
	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	178 434	164 551
	Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	17,7000	17,3802
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	17,7000	17,3802
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	17,7000	17,3802
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000	8,0000
	Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000	2,5000
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000	2,5000
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000	10,5000
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	9,7000	9,3802
	Wskaźnik dźwigni		
13	Miara ekspozycji całkowitej	423 623	394 396
14	Wskaźnik dźwigni (%)	7,4500	7,2500
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000	3,0000
	Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000	3,0000
	Wskaźnik pokrycia wpływów netto		
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	45 803	42 217
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	40 386	35 875
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	28 205	20 217
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	12 182	15 658
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	375,9827	269,6153
	Wskaźnik stabilnego finansowania netto *		
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	369 012	343 979
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	257 196	188 561
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	143,4700	182,4200

III. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń

1. Opis systemu zarządzania ryzykiem (art. 111a ust. 4 ustawy Prawo bankowe)

W Banku funkcjonuje scentralizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, wyznaczone komórki organizacyjne oraz pracownicy.

W procesie zarządzania ryzykiem, strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem. System zarządzania ryzykiem, zgodnie z zasadą proporcjonalności, zorganizowany jest adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności przy uwzględnieniu strategicznych celów Banku.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku (głównie przez jednostki biznesowe);
- 2) na drugi poziom składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych oraz działalność Komórki ds. zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność Audytu wewnętrznego.

Niezależność linii obrony polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności i jednoznacznego podziału zadań i odpowiedzialności w następujących obszarach:

- 1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem polegające na stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka drugiej linii obrony, a także realizacji procesu zarządzania ryzykiem, jak również monitorowaniu przestrzegania mechanizmów zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontrolnych na pierwszej linii obrony, jest niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony;
- 2) w ramach drugiej linii obrony zachowana jest niezależność między Komórką ds. ryzyka (Zespołem zarządzania ryzykami i analiz) a Komórką ds. zgodności, zapewniająca unikanie konfliktu interesów wynikającego z realizacji zadań objętych systemem kontroli wewnętrznej;
- 3) działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu i monitorowaniu mechanizmów kontrolnych, w tym w zakresie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, jest niezależne od pierwszej i drugiej linii obrony, przy czym kompetencje w przedmiotowym zakresie posiada jednostka zarządzająca Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Strategia zarządzania ryzykami w Banku Spółdzielczym w Suwałkach zatwierdzona przez Zarząd i Radę Nadzorczą zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka, jaki Bank może ponosić. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych (maksymalnego poziomu ryzyka w wielkości wymogów kapitałowych), w tym limitów strategicznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym. Bank Spółdzielczy w Suwałkach prowadzi tradycyjną działalność depozytowo – kredytową. Bank nie podejmuje działalności handlowej.

Na proces zarządzania ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:

- 1) identyfikacja ryzyka – polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł zagrożeń związanych z ryzykiem oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku. W ramach identyfikacji ryzyka określone są

te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku, a także sporządza się prognozy i plany uwzględniające przewidywany poziom ryzyka;

- 2) pomiar ryzyka – pomiar ryzyka obejmuje definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz dokonania kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar – częstotliwość pomiaru ryzyka jak i stosowane miary są dostosowane do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka;
- 3) ocena/szacowanie ryzyka - polega na określeniu siły wpływu lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem, w ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka;
- 4) monitorowanie ryzyka – polega na monitorowaniu odchyłeń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń). Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności;
- 5) raportowanie ryzyka – polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura oraz regulacje dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego;
- 6) stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko - zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka, który polega w szczególności na przyjmowaniu regulacji wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko, ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem.

W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem, Zarząd:

- 1) opracowuje i wdraża odpowiednie systemy zarządzania ryzykiem, obejmujące strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej, a także odpowiednie zarządzanie kadrami;
- 2) kształtuje i dba o odpowiednią kulturę organizacyjną zorientowaną na efektywne zarządzanie ryzykiem (kultura ryzyka);
- 3) opracowuje i wdraża formalnie przyjęty proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka, realizowany na podstawie przyjętej strategii zarządzania ryzykami oraz powiązanych z nią pisemnych regulacji wewnętrznych określających szczegółowo zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka występującymi w działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem, jak również przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną okresową informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, jego skutków oraz metod zarządzania nim. Zespół zarządzania ryzykami i analiz dokonuje pomiaru i monitorowania istotnych rodzajów ryzyka oraz raportuje odpowiednim organom Banku informacje dotyczące poziomu podejmowanego przez Bank ryzyka bankowego, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku.

W Banku funkcjonuje wewnętrzna kultura ryzyka, która promuje zgodność postępowania z obowiązującymi zasadami (regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi), integralność, etyczne postępowanie, profesjonalizm w postępowaniu wszystkich pracowników oraz kształtowanie świadomości ryzyka w całej strukturze organizacyjnej Banku.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku dokonały w 2023 r. przeglądu adekwatności i skuteczności rozwiązań funkcjonujących w Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, w celu zagwarantowania pewności, że system zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka jest adekwatny w odniesieniu do profilu i strategii Banku, zgodnie z art. 435 Rozporządzenia CRR.

2. Opis systemu kontroli wewnętrznej (art. 111a ust. 4 ustawy Prawo bankowe, Rekomendacja H 1.11)

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej, profilu ryzyka oraz wielkości i stopnia złożoności działalności Banku, ustanowiony „Regulaminem kontroli wewnętrznej Banku Spółdzielczego w Suwałkach”.

Cele systemu kontroli wewnętrznej

Cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej, to zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe (art. 9c ust. 1) zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Bank dokonuje powiązania celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej z procesami uznanymi za istotne. Z uwagi na przystąpienie do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, Bank Spółdzielczy w Suwałkach ograniczył się do opisu powiązania celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów (rekomendacja H 9.1.).

Rola Zarządu Banku i Rady Nadzorczej

Do obowiązków Rady Nadzorczej należy nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej. Rada Nadzorcza, pełniąc funkcję Komitetu Audytu monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki do spraw zgodności, Stanowiska ds. kontroli wewnętrznej, Zarządu Banku oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, Rada Nadzorcza: nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności, zatwierdza politykę zgodności Banku, co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach/komórkach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i Komórkę do spraw zgodności.

Zarząd Banku odpowiada za zapewnienie adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku.

Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z komórką do spraw zgodności, a także dostępu pracownikom tej komórki do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

Zarząd Banku ustanowił kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, a następnie przedstawił Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia.

W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, Zarząd Banku odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności.

Bezpośredni nadzór nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej sprawuje Prezes Zarządu Banku.

Organizacja systemu kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (liniach obrony).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszego poziomu są odpowiedzialne za zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych.

Na drugi poziom składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matryce funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Trzeci poziom stanowi Audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony BPS. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych zgodnie z regulacjami Banku.

Funkcja kontroli

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest funkcja kontroli.

Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje ona stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

Na funkcję kontroli składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Mechanizmy kontrolne są to rozwiązania organizacyjne lub techniczne, które Bank wprowadza z zamiarem zapewnienia osiągnięcia celów kontroli wewnętrznej, są one wbudowane w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Ogólnie mechanizmy kontrolne zapobiegają nieakceptowanemu ryzyku zaistnienia nieprawidłowości w procesach.

Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- 1) celów systemu kontroli wewnętrznej;
- 2) złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych;
- 3) liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych;
- 4) ryzyka zaistnienia nieprawidłowości;
- 5) zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii;
- 6) zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr nieprawidłowości znaczących i krytycznych. W przypadku wykrycia takich nieprawidłowości stosowana jest procedura raportowania do Zarządu, Rady Nadzorczej i Audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach kwartalnych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz informacje dotyczące efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Funkcja kontroli, jak i zadania Komórki ds. zgodności sprawowane są zgodnie z rocznymi planami pracy (plany testowania poziomego i pionowego) akceptowanymi przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność Komórki do spraw zgodności i stanowiska Audytu wewnętrznego

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest Komórka do spraw zgodności. Zadania Komórki ds. zgodności realizuje obecnie jednoosobowe Stanowisko ds. zgodności pełniące zadania Kierującego Komórką. Zarząd i Rada Nadzorcza zatwierdzają Regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności.

Bezpośrednia podległość pod Prezesa Zarządu Banku i odpowiednie usytuowanie w strukturze organizacyjnej zapewnia niezależność Komórce ds. zgodności. Nadzór nad pracą Komórki ds. zgodności sprawuje Prezes Zarządu Banku.

Celem działania Stanowiska ds. zgodności jest zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi, a także normami etycznego działania, jak również utrzymanie ryzyka braku zgodności na poziomie objętym przyjętym w Banku apetytem na ryzyko braku zgodności.

Stanowisko ds. zgodności dokonuje identyfikacji, pomiaru, kontroli i raportowania w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, opiniuje projekty nowych produktów oraz nowych procedur, pod kątem spójności z regulacjami dotyczącymi zarządzania ryzykami oraz

adekwatnością kapitałową. Stanowisko ds. zgodności ściśle współpracuje z Komórką ds. ryzyka i AML Officer.

Stanowisko ds. zgodności ma zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej tzn. ma prawo do zgłaszania zagadnień dotyczących zgodności Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej a także członkom Rady Nadzorczej lub Zarządu.

Audyt wewnętrzny realizuje Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Zasady oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności na podstawie co najmniej:

- 1) informacji Zarządu, w tym dotyczącej adekwatności i skuteczności systemu kontroli, skali i charakteru nieprawidłowości znaczących i krytycznych, podjętych działaniach, zapewnieniu niezależności i zasobów komórce ds. zgodności;
- 2) okresowych raportów komórki ds. zgodności;
- 3) informacji o adekwatności i skuteczności funkcji kontroli sporządzanej przez Stanowisko ds. kontroli wewnętrznej na podstawie sprawozdawczości dotyczącej działania funkcji kontroli;
- 4) istotnych, z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, informacji uzyskanych od jednostki zarządzającej systemem ochrony;
- 5) ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta;
- 6) ustaleń wynikających z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF, UOKiK);
- 7) istotnych z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, ocen i opinii dokonywanych przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.

Do kryteriów oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, Bank dodatkowo zalicza:

- 1) ocenę realizacji zatwierdzonych celów strategicznych;
- 2) osiągnięcie założeń finansowych na dany rok, w tym osiągnięcie minimów wskaźnikowych określonych w Umowie Systemu Ochrony;
- 3) ocenę zmaterializowania ryzyka reputacji Banku;
- 4) trend w ilościach skarg Klientów do KNF z uwzględnieniem trendu skarg zasadnych;;
- 5) ilość i kwotę strat operacyjnych (trend);
- 6) przekraczanie limitów ustanowionych przez Bank.

Przy dokonywaniu oceny, Bank w szczególności zwraca uwagę na poniższe kwestie:

- 1) skuteczność działań podejmowanych w celu ograniczenia wystąpienia nieprawidłowości krytycznych i znaczących;
- 2) ilość błędnie, nieadekwatnie zaprojektowanych mechanizmów kontrolnych;
- 3) skuteczność raportowania o nieprawidłowościach krytycznych i znaczących;
- 4) ilość reklamacji i skarg od klientów Banku.

Rada Nadzorcza zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej ustanowione przez Zarząd. Kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej podlegają okresowej (corocznej) aktualizacji.

Rada Nadzorcza informuje jednostkę zarządzającą systemem ochrony o wynikach w/w oceny.

3. Polityka wynagrodzeń

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagrodzeń wszystkich pracowników, w tym członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, a także innych osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Przyjęta Polityka wynagrodzeń opiera się na następujących celach:

- 1) wspiera prawidłowe i skuteczne zarządzania ryzykiem i nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka;
- 2) wspiera realizację strategii działania i strategii zarządzania ryzykami w Banku;
- 3) ogranicza konflikt interesów;
- 4) kształtuje kulturę organizacyjną opartą na wynikach poprzez wynagradzanie pracowników za osiągnięcie trwałych wyników odpowiadających długofalowym interesom Banku.

Polityka wynagrodzeń realizowana jest poprzez wdrożenie „*Polityki wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Suwałkach*”, „*Polityki wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Suwałkach*” i „*Regulaminu wynagradzania pracowników Banku Spółdzielczego w Suwałkach*”.

Polityka wynagrodzeń oparta jest na zasadzie równości wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości i jest neutralna pod względem płci.

Przy ustalaniu polityki wynagradzania uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku, a także proporcjonalność wynikająca odpowiednio z formy prawnej w jakiej działa Bank, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

Polityka wynagrodzeń prowadzona jest z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) Bank, nie jest dużą instytucją i w związku z tym stosuje politykę wynagrodzeń w ograniczonym zakresie, zgodnie z przepisami art. 9ca ust. 1b ustawy Prawo bankowe; ograniczony zakres stosowania Polityki dotyczy braku konieczności przyznawania co najmniej 50% zmiennych składników wynagrodzenia w postaci instrumentów finansowych, odroczenia wypłaty co najmniej 40% zmiennych składników wynagrodzenia oraz wstrzymania wypłaty uznaniowych świadczeń emerytalnych w postaci instrumentów finansowych;
- 2) żadna z zidentyfikowanych osób, nie może uzyskiwać rocznej wysokości zmiennego wynagrodzenia przekraczającego równowartość w złotych 50 000 euro ani jednej trzeciej jej łącznego rocznego wynagrodzenia; zmienne składniki wynagrodzeń w Banku to jedynie premia uznaniowa;
- 3) oceny efektów pracy członków Zarządu Banku w oparciu o kryteria ilościowe i jakościowe dokonuje Rada Nadzorcza; Kryteria ilościowe obejmują ocenę wyników za co najmniej trzy lata (miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata), tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością gospodarczą. Kryteria jakościowe obejmują: uzyskanie absolutorium, pozytywną ocenę dawania rękojmi należytego wykonania obowiązków oraz ogólnie dobrą ocenę przez Radę Nadzorczą z realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno – finansowym;
- 4) oceny efektów pracy pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, innych niż członkowie Zarządu Banku, dokonuje Zarząd biorąc pod uwagę stopień realizacji powierzonych zadań i zaangażowania, pozytywną ocenę odpowiedniości zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe, w przypadku objęcia danego stanowiska obowiązkiem takiej oceny;

- 5) stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia pracownika nie może przekraczać 100%;
- 6) łączna wysokość zmiennych składników wynagrodzeń przyznawanych zidentyfikowanym pracownikom nie może ograniczać zdolności Banku do podwyższania funduszy własnych.

Za opracowanie i wdrożenie Polityki odpowiada Zarząd Banku. Polityka wynagrodzeń jest nadzorowana przez Radę Nadzorczą Banku. Wdrożenie Polityki podlega, nie rzadziej niż raz w roku, niezależnemu wewnętrznemu przeglądowi. Raport z przeglądu przedstawiany jest Radzie Nadzorczej.

Informacja o wynikach oceny funkcjonowania polityki wynagrodzeń, w tym polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, przekazywana jest Zebraniu Przedstawicieli w ramach sprawozdania Rady Nadzorczej. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy wdrożona w Banku polityka wynagrodzeń sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu jego działania.

Z uwagi na proporcjonalność wynikającą ze skali i złożoności działalności Banku, Rada Nadzorcza nie powołała komitetu ds., wynagrodzeń. W 2023 r. Bank nie korzystał także z usług konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

IV. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego (zgodnie z Rekomendacją M KNF)

Ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując także ryzyko prawne.

Celem systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym funkcjonującego w Banku jest:

- 1) utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne we wszystkich istotnych obszarach działalności Banku na akceptowanym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie, w ramach przyjętego apetytu na ryzyko, bez przekraczania tolerancji na ryzyko operacyjne;
- 2) zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania;
- 3) minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego;
- 4) wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wyniki Banku;
- 5) zapobieganie powstawania zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku;
- 6) zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka.

Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego, w tym ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego poprzez:

- 1) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku, wdrożenie strategii i zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz dokonywanie ich regularnych przeglądów;
- 2) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem

operacyjnym, przestrzeganie procedur oraz stosowanie ustalonych reguł postępowania, w tym nienarażanie Banku na utratę reputacji;

- 3) zachowanie należytej staranności przy wyborze usługodawcy;
- 4) zapewnianie sobie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych), wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje, w szczególności w sytuacji powierzenia wykonywania czynności podmiotowi zewnętrznemu;
- 5) monitorowanie usługodawcy oraz jakości świadczonych przez niego usług w trakcie trwania umowy;
- 6) zabezpieczenie prawne wierzytelności Banku wynikające z umów z klientami i kontrahentami;
- 7) opracowanie i wdrożenie procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 8) opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 9) opracowanie i wdrożenie oraz aktualizowanie i testowanie planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku;
- 10) zapewnienie sobie możliwości wyjścia z umowy sklasyfikowanej jako outsourcing w przypadkach, w których realizacja umowy stanowi zagrożenie dla realizacji określonych celów;
- 11) posiadanie udokumentowanej strategii wyjścia w przypadku outsourcingu krytycznych lub istotnych funkcji;
- 12) transfer ryzyka, poprzez np. ubezpieczenie majątku;
- 13) bieżące przeglądy, serwis i konserwacje urządzeń i sprzętu.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. nie odnotowano strat z tytułu ryzyka operacyjnego w ramach zarejestrowanych zdarzeń ryzyka operacyjnego.

Cele strategiczne z zakresu ryzyka operacyjnego są realizowane. Biorąc pod uwagę brak strat finansowych poniesionych z tytułu ryzyka operacyjnego uznano profil ryzyka na poziomie niskim. Wyznaczono wymogi kapitałowe na ryzyko operacyjne zgodnie z wymogami Rozporządzenia CRR.

W badanym okresie nie wystąpiły zdarzenia operacyjne, w przypadku których należałoby podjąć szczególne działania naprawcze.

V. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności (zgodnie z Rekomendacją P KNF)

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności. Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. W ramach ryzyka płynności Bank identyfikuje ryzyko finansowania rozumiane jako zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, takich jak płatności i zabezpieczenia, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Podział realizowanych w Banku zadań w zakresie zarządzania płynnością i ryzykiem finansowania zapewnia rozdzielenie operacyjnego zarządzania ryzykiem od monitorowania i kontroli ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony) – w postaci zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - a) Zespół finansowo – księgowy odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową; zadania związane z utrzymywaniem płynności Banku i sterowaniem płynnością bieżącą wykonuje Główny Księgowy; Zespół dokonuje codziennego wyznaczania wskaźnika płynności LCR i NSFR,
 - b) Jednostki biznesowe Banku odpowiadają za działalność operacyjną, w tym gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów,
- 2) Poziom drugi (druga linia obrony) - obejmujący zadania Zespołu zarządzania ryzykami i analiz tj. identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad ryzykiem płynności jakie ponosi Bank oraz nad metodami zarządzania tym ryzykiem. Rada Nadzorcza zatwierdza maksymalny poziom ryzyka płynności, jaki może obciążać działalność Banku (apetyt na ryzyko), określony przez Zarząd.

Rada Nadzorcza zatwierdza przygotowaną przez Zarząd strukturę organizacyjną Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.

Zarząd, w zakresie swych kompetencji, ponosi odpowiedzialność za ryzyko płynności, jakie ponosi Bank oraz za efektywność metod zarządzania tym ryzykiem.

Prezes Zarządu pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności. Wiceprezes Zarządu ds. finansowo – księgowych wykonuje zadania związane z bieżącym zarządzaniem płynności w zakresie monitorowania płynności śróddziennej, a także nadzorczych miar płynności w skali całego Banku.

Funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności i ryzykiem finansowania były scentralizowane.

Ze względu na ograniczoną skalę działalności walutowej zarządzanie płynnością złotową i walutową miało charakter skonsolidowany, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych oraz wszystkich horyzontów czasowych. W związku z czym, Bank kształtował bazę depozytów z uwzględnieniem zasady zachowania właściwej relacji pomiędzy terminami wymagalności depozytów a długością udzielanych kredytów oraz sytuacją rynkową.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowej Banku i w zarządzaniu ryzykiem płynności są:

- 1) baza depozytowa – suma depozytów bieżących i terminowych od podmiotów sektorów finansowego, niefinansowego i budżetowego;
- 2) płynność śróddzienna – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;
- 3) płynność bieżąca – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 4) płynność krótkoterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;

- 5) płynność średnioterminowa – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 do 12 miesięcy;
- 6) płynność długoterminowa – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 7) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka płynności, jakie zamierza ponosić Bank, wynikający z apetytu na ryzyko płynności wpisanego w założenia całościowej strategii zarządzania ryzykami.

W zakresie strategii finansowania swojej działalności Bank stosuje podejście oparte na wykorzystaniu stabilnej części bazy depozytowej jako podstawowego źródła finansowania.

Bank opiera swoją działalność głównie na depozytach pozyskanych od osób prywatnych, rolników indywidualnych, małych i średnich przedsiębiorstw oraz od samorządów terytorialnych. Nie wystąpiły zobowiązania wobec sektora finansowego.

Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania środków uznawanych za stabilne źródło finansowania w planie ekonomiczno - finansowym.

Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzysta na działalności kredytową lub nie przeznaczy na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych), gromadzone są w Banku Zrzeszającym.

W przypadku niedoboru źródeł finansowania, Bank może pozyskać środki oraz wykorzystać szereg instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający.

Polityka Banku BPS S.A. w zakresie zarządzania płynnością zrzeszonych i współpracujących banków spółdzielczych obejmuje: utrzymywanie rezerwy obowiązkowej za banki spółdzielcze na poziomie wymaganym przez NBP, zagospodarowywanie nadwyżek środków finansowych banków spółdzielczych poprzez przyjmowanie depozytów, sprzedaż bankom spółdzielczym bonów pieniężnych i skarbowych papierów wartościowych zakupionych na rynku międzybankowym, dokonywanie zasileń i przyjmowanie odprowadzeń gotówki od banków spółdzielczych. Bank w ramach zabezpieczenia płynności korzystał z w/w czynności wykonywanych przez Bank BPS S.A.

Dodatkowo Bank, w ramach umów zawartych z Bankiem BPS S.A. oraz w ramach limitu zaangażowania finansowego ustalonego dla Banku przez Zarząd Banku BPS S.A. może skorzystać z następujących produktów: kredytów i pożyczek, poręczeń, gwarancji bankowych, limitu dopuszczalnego debetu w rachunku oraz lokat.

W ramach Systemu Ochrony BPS, Spółdzielnia realizuje m.in. następujące zadania: udziela pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony BPS, wyznacza minimalne zasoby aktywów płynnych w Systemie Ochrony BPS (m.in. poprzez aktualizację kwoty Depozytu obowiązkowego), monitoruje poziom płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej, opracowuje zasady zarządzania ryzykiem płynności.

Z uwagi na przynależność do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, Bank w sytuacji niebezpieczeństwa utraty bieżącej płynności może uzyskać pomoc ze środków utrzymywanego depozytu obowiązkowego czy też wsparcie płynnościowe z Funduszu Pomocowego. W roku 2023 nie wystąpiła potrzeba skorzystania z pomocy finansowej.

Bank dokonywał pomiaru i monitorowania ryzyka płynności przy wykorzystaniu m.in. luki płynności, nadzorczych miar płynności, analizy struktury bilansu, limitów i wskaźników ostrożnościowych, wskaźników wczesnego ostrzegania oraz wyników testów warunków skrajnych.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych (nadwyżki płynności), które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z niżej wymienionych kryteriów:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie 30 dni.

Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na 31 grudnia 2023 r. przedstawiono w poniższej tabeli

Pozycja	2023 ROK
Środki w kasie	9 912
Środki na rachunkach bieżących w Banku Zrzeszającym	4 096
Lokaty w Banku Zrzeszającym	123 355
Bony pieniężne NBP	34 978
Depozyt obowiązkowy	24 827

Utrzymywane przez Bank Spółdzielczy w Suwałkach zasoby aktywów płynnych oznaczały brak zagrożenia utraty zdolności do terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku.

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Na mocy Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony BPS otrzymał zezwolenie na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej.

Niemniej Bank określił minimalne wielkości wskaźnika LCR i wskaźnika NSFR, traktując je jako limity strategiczne.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących miar płynności LCR i NSFR.

Miara płynności		Obowiązujący limit wewnętrzny	Miara Banku 31.12.2023 r.
LCR	Wskaźnik pokrycia wpływów netto	min. 1,10	6,05
NSFR	Wskaźnik stabilnego finansowania netto	min. 1,00	1,43

Raport urealnionej luki jest podstawowym narzędziem pomiaru ryzyka płynności w Banku, umożliwiającym identyfikację niedoboru/nadwyżki płynności w poszczególnych horyzontach czasowych.

Poniżej zaprezentowano urealnione zestawienie luki płynności zawierające zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań, które dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych i pozabilansowych w celu odpowiedniego przedstawienia pozycji płynnościowej Banku. Najważniejszym elementem urealnienia niedopasowania jest wykorzystanie osadu we wkładach od depozytów bieżących i terminowych sektora niefinansowego.

	do 1 miesiąca	(1 miesiąc; 3 miesiące>	(3 miesiące; 6 miesięcy>	(6 miesięcy; 12 miesięcy>
Luka urealniona	120 220	-6 750	-2 370	3 275
Luka skumulowana	120 220	113 471	111 100	114 376

W Banku obowiązują również limity luki niedopasowania, które ustalają minimalną wielkość wskaźnika płynności skumulowanej w przedziałach do 1 miesiąca, do 3 miesięcy i do 1 roku. W 2023 roku limity nie zostały przekroczone.

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach;
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku;
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów;
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku;
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki;
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności, nie uwzględniające szokowych zachowań klientów;
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku;
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych;
- 9) ryzyko reputacji.

Bank ogranicza ryzyka płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka;
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej;
- 4) uczestnictwo w Systemie Ochrony BPS, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego;
- 5) utrzymywanie Depozytu obowiązkowego w Banku Zrzeszającym;
- 6) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) ograniczanie depozytów dużych deponentów;
- 2) różne terminy wymagalności depozytów;
- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Bank przeprowadza kwartalnie testy warunków skrajnych służące badaniu wpływu hipotetycznych zaburzeń na przepływy pieniężne, w wyniku których nastąpi zwiększone zapotrzebowanie na płynność oraz spadek wartości dostępnych aktywów płynnych (testy wrażliwości, testy scenariuszowe i testy odwrócone).

Testy warunków skrajnych przeprowadzane są w 8 scenariuszach, natomiast testy odwrócone w 4 scenariuszach.

Otrzymane wyniki dla scenariuszy testów warunków skrajnych wykonanych w wariantach wewnętrznym, systemowym i łączonym wykazały, iż w hipotetycznych warunkach skrajnych (obejmujących m.in. zaburzenia w przepływach pieniężnych, spadek wartości dostępnych aktywów płynnych, zwiększony odpływ depozytów sektora niebankowego, wykorzystanie

dostępnych linii kredytowych, pogorszenie jakości portfela kredytowego oraz niekorzystne zmiany makroekonomiczne), Bank Spółdzielczy w Suwałkach posiada:

- adekwatne zasoby aktywów płynnych zapewniające zdolność Banku do skutecznej realizacji bieżących i krótkoterminowych zobowiązań w sytuacjach kryzysowych;
- skuteczny mechanizm kontroli w postaci miar opisujących ekspozycję Banku na ryzyko płynności (brak przekroczeń limitów regulacyjnych i wewnętrznych);
- bazę depozytową będącą stabilnym źródłem finansowania (brak potrzeby korzystania z alternatywnych metod finansowania);
- wystarczające fundusze własne na wypadek nieprzewidzianych strat.

Bank posiada plan awaryjny płynności w celu zapewnienia ciągłości działania Banku w przypadku sytuacji kryzysowych w zakresie płynności płatniczej oraz ograniczenia negatywnych skutków tych sytuacji dla działalności Banku. Metodyka dokonywania obejmuje oszacowanie efektu wystąpienia scenariuszy sytuacji kryzysowej w wariantach: kryzys płynności wewnątrz Banku, kryzys płynności w systemie bankowym i kryzys będący połączeniem obu wariantów.

Plan awaryjny podlega okresowemu, co najmniej raz w roku przeglądowi i weryfikacji celem dostosowania do aktualnej sytuacji Banku oraz obowiązujących przepisów i rekomendacji nadzorczych. Plan jest aktualizowany w oparciu o rezultaty testów warunków skrajnych.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raportowanie poziomu ryzyka płynności dokonywane jest z częstotliwością wynikającą z horyzontów czasowych, dla których pomiar został wykonany oraz roli, jaką pełni adresat informacji w procesie zarządzania ryzykiem: dzienną, gdy odbiorcą informacji jest komórka organizacyjna ds. operacyjnego zarządzania płynnością (dotyczy utrzymania płynności śróddziennej, w tym wskaźników LCR i NSFR), miesięczną (do Zarządu Banku) oraz kwartalną (do Rady Nadzorczej). Raporty dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku opracowuje Zespół zarządzania ryzykami i analiz.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania;
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 6) analizy wskaźników płynności;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 9) stopnia przestrzegania limitów.

VI. Wymogi informacyjne zgodne z Rekomendacją Z KNF

Informacje dotyczące przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów (rekomendacja 13.6)

Zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania ryzyku wynikającego z rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia z procesu decyzyjnego członka organu zarządzającego/ nadzorującego Banku, w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia określa *Polityka w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów w Banku Spółdzielczym w Suwałkach zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 102/2021 z dnia 29 grudnia 2021 r.*

Celem Polityki jest identyfikacja i ocena rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów między interesami Banku, a prywatnymi interesami pracowników lub członków organów Banku oraz osób trzecich powiązanych z pracownikami lub członkami organów, oraz ich minimalizacji lub zapobiegania ich występowaniu, a także zapobieganie konfliktowi postrzeganemu.

Z uwagi na charakter działalności Banku, podstawowe obszary ryzyka konfliktu interesów w Banku obejmują:

- 1) konflikt dotyczący relacji i transakcji Banku z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje, a także transakcji z podmiotami powiązanymi z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje;
- 2) konflikt dotyczący transakcji Banku z pracownikami, a także z podmiotami powiązanymi (w tym personalnie) z pracownikami;
- 3) konflikt dotyczący powiązań personalnych w strukturze organizacyjnej Banku;
- 4) konflikt dotyczący zawierania transakcji z podmiotami powiązanymi z Bankiem;
- 5) konflikt dotyczący zawierania transakcji z różnymi klientami w sytuacji konfliktu interesów.

Konflikt interesów może dotyczyć relacji i transakcji:

- 1) między Bankiem, a:
 - a) klientami (w rezultacie modelu handlowego lub różnych usług oferowanych przez bank i prowadzonej przez niego działalności);
 - b) udziałowcami;
 - c) członkami Rady Nadzorczej i Zarządu;
 - d) pracownikami lub ich osobami bliskimi lub osobami trzecimi, które mogą rodzić ryzyko wyłączenia obiektywizmu lub swobody w procesie podejmowania decyzji;
 - e) istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi;
 - f) innymi powiązanymi stronami niż wymienione powyżej.
- 2) różnymi klientami Banku.

Zasady zapobiegania konfliktowi interesów

Bank stosuje następujące zasady w zakresie zapobiegania konfliktowi interesów:

- 1) osoby powiązane, w tym członkowie organów Banku, zobowiązani są do unikania działań, które mogą spowodować lub powodują możliwość wystąpienia konfliktu interesów;
- 2) członkowie Zarządu Banku mogą zasiadać w organach innych podmiotów po uzyskaniu zgody Rady Nadzorczej Banku;
- 3) obowiązkiem osoby powiązanej, w tym członka organu Banku oraz pracownika jest ujawnienie wszelkich spraw, które spowodowały lub mogą powodować konflikt interesów; dotyczy to też interesów ich najbliższych członków rodziny; powinno się odpowiednio uwzględniać fakt, że konflikty interesów mogą wynikać nie tylko z obecnych, ale także z przeszłych relacji osobistych lub zawodowych;

- 4) obowiązkiem członka organu Banku lub pracownika jest wyłączenie się odpowiednio od głosowania lub podejmowania decyzji w sprawach, gdzie występuje konflikt interesów lub występuje inna możliwość niekorzystnego wpływu na poziom obiektywizmu podejmowanej decyzji, albo właściwej realizacji obowiązków wobec Banku;
- 5) w Banku stosowane są odpowiednie procedury zawierania transakcji z członkami organów Banku;
- 6) w Banku stosowany jest podział zadań oraz procedury zapewniające zapobieganie konfliktowi interesów oraz ryzyku, wynikających z powiązań personalnych;
- 7) Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz pracownicy Banku zobowiązani są powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na reputację danej osoby lub Banku, przy czym powyższe nie dotyczy wykonywania funkcji w organach banku zrzeszającego i podmiotów objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony co Bank.

Stosowany jest podział zadań, decyzyjności i procedury zapewniające zapobieganie konfliktowi interesów oraz konfliktowi personalnemu, w szczególności w zakresie podejmowania decyzji i zawierania transakcji mogących rodzić konflikt interesów.

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników (rekomendacja 30.1)

Zgodnie z zapisami zawartymi w *Polityce wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Suwałkach* i Uchwałą Rady Nadzorczej maksymalny stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym wynosi 7,0.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

VII. Informacje wynikające z art. 111 a ust. 1 ustawy Prawo bankowe

1. Zgodnie ze Statutem obszarem działania Banku jest teren całego kraju. Bank nie prowadzi działalności na terenie państw członkowskich i państw trzecich oraz nie posiada podmiotów zależnych i nie sporządza informacji na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt. 48 rozporządzenia nr 575/2013 za dany rok obrotowy.
2. Suma przychodów ogółem Banku wg stanu na 31.12.2023 r. wyniosła 35 252 tys. zł przy poniesionych kosztach 25 356 tys. zł.
3. Liczba pracowników w przeliczeniu na pełne etaty wyniosła 55 etatów.
4. Bank wykazał zysk brutto w kwocie 9 896 tys. zł.
5. Podatek dochodowy wyniósł 2 484 tys. zł.
6. Stopa zwrotu z aktywów netto obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła w 2023 roku 1,76% wobec 0,83% na koniec 2022 roku,
7. Bank nie działa w holdingu i nie zawierał umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1 ustawy Prawo bankowe.
8. W 2023 r. Bank nie otrzymał wsparcia finansowego pochodzącego ze środków publicznych na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 roku o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (tj. Dz. U. z 2022 roku poz. 2506, 2707).

VIII. Informacje o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej Banku i Zarządu Banku wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny Członków Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą Banku w zakresie członków Zarządu Banku.

Ocena ma charakter oceny pierwotnej przed powołaniem oraz wtórny w trakcie pełnienia funkcji i dotyczy zarówno kandydatów/ członków Zarządu i Rady Nadzorczej indywidualnie, jak i oceny kolegalnej organu jako całości.

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu spełniają wymogi określone w art. 22aa ustawy Prawo bankowe. Wszyscy Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Rękojmią, o której mowa, odnosi się w szczególności do reputacji, uczciwości i rzetelności danej osoby oraz zdolności do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej pełnią swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierują się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonania decyzji związanych z zarządzaniem Bankiem.

OŚWIADCZENIE

Zarząd Banku Spółdzielczego w Suwałkach niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w *Zbiorze informacji podlegających ujawnieniu w ramach Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Suwałkach według stanu na dzień 31.12.2023 r.* są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem jak i system kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz charakteru prowadzonej działalności.

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu ryzyka działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów ustawy Prawo bankowe i Uchwał Nadzorczych, a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Ujawnienia zostały przygotowane zgodnie z formalnymi politykami i wewnętrznymi procedurami obowiązującymi w Banku, systemami i mechanizmami kontroli służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR, ustawy Prawo bankowe i rekomendacji nadzorczych.

Podpisy wszystkich członków Zarządu: